

TAMPEREEN YLIOPISTO
Yhdyskuntatieteiden laitos

YHDYSKUNTATIETEIDEN LAITOKSEN LAATUJÄRJESTELMÄ

Keskeiset teemat käsitelty laitoksen henkilökuntakokouksissa syksyllä 2007 ja keväällä 2008

Hyväksytty henkilökuntakokouksessa 19.3.2008

Hyväksytty laitosneuvoston kokouksessa 1.4.2008

YHDYSKUNTATIIETEIDEN LAITOKSEN TOIMINTA JA TAVOITTEET

Toiminta ja tilanne

Yhdyskuntatieteiden laitos on yksi kauppa- ja hallintotieteiden tiedekunnan neljästä laitoksesta. Sen pääainetasoisia oppiaineita ovat aluetiede, ympäristöpolitiikka ja kunnallispolitiikka. Lisäksi laitoksella voi opiskella yhdyskuntatekniikkaa. Oppiaineita yhdistää yhteiskunnallisen muutoksen ja sen hallinnan kysymykset. Laitokselta valmistuu asiantuntijoita, joilla on monipuoliset valmiudet toimia johtavissa ja asiantuntijatehtävissä sekä ymmärtää ja etsiä ratkaisuja niin alue-, ympäristö- kuin kuntakehityksenkin haasteisiin ja ongelmiin.

Yhdyskuntatieteiden laitoksella työskentelee noin 50 henkilöä, joista valtaosa on määräaikaisiin tutkimusprojekteihin palkattuja tutkijoita. Vuosittain laitoksen tiedeyhteisöön liittyy 45 uutta perustutkinto-opiskelijaa, joista 15 aloittaa kunnallispolitiikan, 20 aluetieteen ja 10 ympäristöpolitiikan opiskelun. Jatko-opiskelijoita laitoksella on noin viisikymmentä ja vuosittain valmistuu 5-8 tohtoria. Yhdyskuntatieteiden laitos on yksi Tampereen yliopiston vahvimista tohtorikouluttajista. 2000-luvulla laitokselta on valmistunut yli 40 tohtoria

Laitoksella annettava opetus on saanut paljon kiitosta. Opetuksen kehittämisessä on tyyppillistä vahva yhteishenki ja yhteisöllisyys. Opiskelijat osallistuvat monin tavoin opetuksen kehittämiseen ja laitoksen kolmen oppiaineen keskinäinen yhteistyö on tiivistä. Opetuksen kehittämiseksi tehty työ on saanut virallista tunnustusta. Opetusministeriö on nimennyt yhdyskuntatieteiden laitoksen tai sen edeltäjän aluetieteen ja ympäristöpolitiikan laitoksen opetuksen kansalliseksi laatuysiköksi jo kolmesti (1999-2000, 2001-2003 ja 2007-2009).

Yhdyskuntatieteiden laitos on vahva tutkimusyksikkö. Laitoksella on jatkuvasti käynnissä useita laajoja tutkimusprojekteja. Sen tutkimusryhmät ovat omilla aloillaan kansallisesti ja kansainvälisesti tunnustettuja ja tunnettuja. Tutkimusaktiivisuus näkyy muun muassa siinä, että ulkopuolisen kilpaillun tutkimusrahoituksen osuus budjetista on suurempi kuin missään muussa Tampereen yliopiston opetusta antavassa yksikössä. Suomen Akatemian rahoittamia tutkimuksia laitoksella on jatkuvasti käynnissä useita. Vuonna 2004 julkaistun Tampereen yliopiston tutkimuksen tasoa analysoineen kansainvälisen arvioinnin mukaan yhdyskuntatieteiden laitos on yksi Tampereen yliopiston parhaista laitoksista. Tutkimustoimintaa vahvistettiin 1990-luvun lopulla perustamalla laitoksen yhteyteen Alueellisen kehittämisen tutkimusyksikkö (Sente).

Päätavoitteet

Yhdyskuntatieteiden laitoksen *päätavoitteet*:

- **OPPIMISEN PÄÄTAVOITE:** Luoda sellainen oppimisympäristö, joka tukee opiskelijoiden kehittymistä asiantuntijoiksi, joilla on monipuoliset valmiudet toimia vaativissa hallinto- ja kehittämistehtävissä sekä ymmärtää ja etsiä ratkaisuja niin alue-, ympäristö- kuin kuntakehityksenkin haasteisiin ja ongelmiin.
- **TUTKIMUKSEN PÄÄTAVOITTEET:** a) Tuottaa akateemisesti korkeatasoista tutkimusta, b) vakiinnuttaa yhdyskuntatieteiden laitoksen asema Suomen johtavana kunta-, ympäristö- ja aluetutkimuksen keskuksena sekä c) tiivistää laitoksen kansainvälisiä yhteyksiä tutkimuksen painopistealueilla.
- **YHTEISKUNNALLISEN VUOROVAIKUTUKSEN PÄÄTAVOITE:** Tuottaa yhteiskunnallisesti merkittävää tutkimustietoa ja tutkimukseen perustuvia yhteiskunnallista kehittämistä tukevia näkemyksiä.

Ajankohtaiset kehittämisen kohteet

Laitoksen itsearvioinnin perusteella tärkeimmiksi kehittämisen kohteiksi tunnistettiin syksyllä 2007 seuraavat kokonaisuudet:

1. *Opetuksen laadun vahvistaminen ja varmistaminen* - Kandidaattitutkintojen tasolla oppiaineiden välistä yhteistyötä tiivistetään ja tähän liittyen maisteriohjelmien profiilia kirkastetaan ja niiden tunnettuutta vahvistetaan. Samalla jatketaan koulutuksen kansainvälistämistä pienin askelin pitäen pitkän aikavälin tavoitteena kansainvälisiä maisteriohjelmiä.
2. *Tutkijakoulutuksen kehittäminen*
 - 2.1. Jatko-opiskelijoiden määrää arvioidaan oppiaineittain aiempaa tarkemmin suhteessa resursseihin ja näin pyritään vapauttamaan lisää resursseja sekä ohjauksen sisällölliseen kehittämiseen että tutkimukseen ja kansainväliseen julkaisuutoimintaan. Tavoitteena on kuitenkin pitää tohtoritutkintojen määrä suunnilleen samana kuin tähänkin asti.
 - 2.2. Vahvistetaan yhdyskuntatieteiden laitoksen tutkijakoulutusta sekä tutkimus- ja julkaisu- toimintaa painottamalla aiempaa enemmän post doctoral -vaihetta.
3. *Tutkimusryhmien välinen yhteistyö* – Yhdyskuntatieteiden laitoksella toimivien tutkimusryhmien välistä yhteistyötä tiivistetään tavoitteena entistä vahvempi tutkimuskulttuuri ja ryhmien välisen oppimisen ja osaamisen hyödyntäminen. Tutkimustyön edellytyksiä vahvistetaan myös yhteistyöllä temaattista erityisosaamista edustavien yksiköiden kanssa sekä Tampereen yliopistossa että muissa yliopistoissa.
4. *Innovaatiotutkimuksen vahvistaminen* - Alueellisen innovaatiotutkimuksen vahvistaminen osana laitoksen tutkimustoiminnan vahvistamista (ml. yhteistyö Tastin kanssa).

MITÄ ON LAATU YHDYSKUNTATIETEIDEN LAITOKSELLA

Tässä yhteydessä laatu nähdään niiden tekijöiden ja ominaisuuksien summana, jotka vaikuttavat yhdyskuntatieteiden laitoksen tutkimustoiminnan ja koulutuksen toimivuuteen ja arvostukseen. Laatua on lähes mahdoton mitata yksiselitteisesti; se sisältää aina sekä objektiivisia että subjektiivisia ominaisuuksia. Yhdyskuntatieteiden laitoksen laatujärjestelmässä objektiivisia ominaisuuksia seurataan toimintaa ja tuloksellisuutta kuvaavilla muuttujilla ja subjektiivisia ominaisuuksia arvioidaan sekä opiskelijoiden ja laitoksen henkilökunnan että tärkeiden sidosryhmien kokemusten perusteella. Subjektiivinen koettu laatu on aina suhteessa odotuksiin ja arvostuksiin, minkä vuoksi laatujärjestelmässä tulee olla sisäänrakennettuna erilaisia tapoja keskustella myös odotuksista.

Laatu määrittyy aina suhteessa johonkin. Yhdyskuntatieteiden laitoksen laatujärjestelmässä laatua suhteutetaan ennen kaikkea omaan aiempaan toimintaan ja tavoitteisiin, muihin Tampereen yliopiston laitoksiin ja osin myös muihin saman alan laitoksiin Suomessa. Laatujärjestelmän tarkoituksena on varmistaa, että a) laitoksen toiminta vastaa sille asetettuihin odotuksiin ja tavoitteisiin, b) ongelmakohdat tunnistetaan ja pyritään poistamaan, c) toiminnan laatua kehitetään ja omasta toiminnasta opitaan jatkuvasti, d) laatu nähdään kokonaisvaltaisesti ja riittävän kunnianhimoisesti, e) toiminnan kehittäminen suuntautuu aidosti tulevaisuuteen ja f) tavoitteisiin sitoudutaan. Näistä lähtökohdista yhdyskuntatieteiden laitoksella arvioidaan prosessien, sisältöjen ja vuorovaikutuksen laatua alla tarkemmin esitellyllä tavalla.

LAATUJÄRJESTELMÄ PÄHKINÄNKUORESSA

KOKONAISVASTUU JA YLEISET PERIAATTEET

KOKONAISVASTUU yhdyskuntatieteiden laitoksen laatuajärjestelmästä on laitoksen johtajalla, varajohtajalla ja laitosneuvostolla. Kukin oppiaine vastaa oman toimintansa kehittämistä yhteisesti sovitun järjestelmän puitteissa.

Yhdyskuntatieteiden laitoksella sovelletaan sivistyneen laatuajärjestelmän periaatteita. Siinä *laatu* viittaa siihen, että toiminnan halutaan olevan laadultaan hyvää laitoksella tärkeiksi todetuissa asioissa. *Järjestelmä* taas viittaa siihen, että toimintaa arvioidaan systemaattisesti ennalta sovittujen pelisääntöjen ja kriteerien mukaan. *Sivistyneisyys* puolestaan viittaa siihen, että sen paremmin laatuajärjestelmä kuin sen monet mittaritkaan eivät ole itsetarkoituksia. Mittarien avulla on mahdollista luoda kokonaiskuva laitoksen toiminnasta ja kehittämistarpeista laajemman keskustelun pohjaksi. Mittarit eivät kuitenkaan saa koskaan saada yllötettyä tieteellisen koulutuksen ja tutkimuksen todellisesta luonteesta. Tutkimus ja koulutus taipuvat mekaanisten seurantaajärjestelmien muotteihin varsin huonosti.

Sivistyneen laatuajärjestelmän ytimessä on jatkuva keskustelu tuotetun seurantatiedon merkityksistä laitosyhteisössä. Yhdyskuntatieteiden laitoksella on jo vuosikaudet ollut tapana kerääntyä keskiviikkoihin klo 15-16 kahvikupin ääreen keskustelemaan niin strategisista kuin päivänpolttavistakin kysymyksistä. Kaikista alla esiteltävistä asioista keskustellaan tilanteen mukaan keskiviikkokokahveilla. Keskiviikkokokahvikeskusteluja ei alla olevassa kokonaisuudessa mainita erikseen. Niiden rooli laitoksen laatuajärjestelmässä on joka tapauksessa keskeinen. Ne tarjoavat mahdollisuuden jakaa hiljaista tietoa ja tehdä yksittäisen opettajan ja/tai tutkijan kokemuksista ja näkemyksistä yhteistä pääomaa.

Alla olevassa tavoite-keino-seuranta –kehikossa ”mitä” viittaa tärkeimpiin keinoihin ko. tavoitteen saavuttamisessa, ”kuka” viittaa siihen kenellä on päävastuu siitä, että ko. asiat todella tapahtuvat (ei siis itse toiminnasta), ”miten” viittaa siihen millaisilla mittareilla seurataan ko. tavoitteen toteutumista laadullisen arvion lisäksi ja ”milloin” viittaa siihen miten usein ja missä vaiheessa vuotta seuranta toteutetaan (ei siis siihen koska ko. asiat tehdään).

A. OPETUS JA OPPIMINEN

PÄÄTAVOITE: Luoda sellainen oppimisympäristö, joka tukee opiskelijoiden kehittymistä asiantuntijoiksi, joilla on monipuoliset valmiudet toimia vaativissa hallinto- ja kehittämistehtävissä sekä ymmärtää ja etsiä ratkaisuja niin alue-, ympäristö- kuin kuntakehityksenkin haasteisiin ja ongelmiin.

Tavoitteet

Keinot - laadun varmistus

A.1. Motivoituneen ja laadukkaan opiskelijajainneksen varmistaminen	<p>MITÄ: Analysoidaan vuosittain opiskelijavalinnan onnistuminen prosessina viestinnästä pääsykokeen kautta lopulliseen valintaan. Perustiedot saadaan tiedekunnasta (kysely pääsykokeeseen osallistuneille ja tilastot). Keskustelu ja johtopäätökset koko laitoksen osalta henkilökunnan keskustelutilaisuudessa. Lisäksi oppiainekohtaiset keskustelut.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja oppiaineiden valintakokeista vastaavat henkilöt</p> <p>MITEN: Hakijoiden määrä / pääsykokeeseen osallistuneiden määrä / sisäänottoprosentti / alin opiskeluoikeuteen oikeuttanut pistemäärä / tutkintojen määrä vuosittain</p> <p>MILLOIN: Periaatelinjaukset talvella, opiskelijavalinnan onnistumisen arviointi elo-/syyskuussa</p>
---	--

<p>A.2. Ensimmäisen vuoden opiskelijoiden integroiminen osaksi tiedeyhteisöä</p>	<p>MITÄ: Otetaan ensimmäisen vuoden opiskelijat mahdollisimman hyvin osaksi tiedeyhteisöä ensimmäisistä päivistä alkaen. Tärkeimpiä keinoja ovat: tutorointi, laitoksen yhteinen tervetuloisuus, oppiainekohtaiset keskustelutilaisuudet, henkilökohtainen opintojen suunnittelu (HOPS), ensimmäisen vuoden opiskelijoiden järjestämä henkilökunnan ja opiskelijoiden yhteinen joulujuhla, ainejärjestöjen koolle kutsumat keskustelutilaisuudet ja senioriopettajien pitämät peruskurssit.</p> <p>KUKA: Kaikki opettajat oppiaineiden professorien johdolla</p> <p>MITEN: Keskeyttäneiden määrä ensimmäisenä vuonna (arvio) / valmistumisprosentti / HOPS:n avulla arvioitu opintojen sujuva käynnistyminen</p> <p>MILLOIN: Arvio ensimmäisestä vuodesta toukokuussa, valmistumisprosentti Tay:n tilastojen valmistuessa</p>
<p>A.3. Opettajien pedagoginen kouluttautuminen</p>	<p>MITÄ: Laitos kannustaa ja tukee opettajien pedagogista koulutusta. Hyödynnetään sekä kansallista että Tay:n tarjontaa. Koulutuksen käyneet järjestävät opetusiltapäiviä, joissa keskustellaan koulutuksen annin merkityksistä laitoksen opetuksessa.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja oppiaineiden vastuuhenkilöt</p> <p>MITEN: Pedagogisen koulutuksen suorittaneiden määrä / pedagogisen koulutuksen suorittaneiden osuus kaikista opettajista</p> <p>MILLOIN: Tilanteen mukaan</p>
<p>A.4. Systemaattisen ja kokonaisvaltaisen palautejärjestelmän ylläpitäminen ja kehittäminen</p>	<p>MITÄ: Käytetään opetuksen kehittämisessä laaja-alaista palautetta, joka koostuu seuraavista kokonaisuuksista: a) Jokaiselta kurssilta kerätään opiskelijapalaute aina kurssin päätyttyä, b) kerätään ”prosessipalaute”, jossa pyydetään opiskelijoita arvioimaan suorittamiaan opintoja jälkikäteen laajempina kokonaisuuksina, c) järjestetään teemakohtaisia keskustelutilaisuuksia opiskelijoiden kanssa, d) hyödynnetään laitoksen vahvoja työelämäyhteyksiä, e) toteutetaan teemakohtaisia kyselyjä (esim. laitokselta valmistuneilta tohtoreille, valmistuneille yms.), f) vertaillaan laitosta Tay:n keräämien tilastojen avulla muihin tiedekunnan ja koko yliopiston laitoksiin, g) hyödynnetään ainejärjestöjä ja opiskelija-assistenttia opiskelijälähtöisen palautteen keräämisessä ja h) järjestetään 1/2 päivän mittaisia henkilökunnan yhteisiä keskustelutilaisuuksia, joissa arvioidaan opetuksen (ja tutkimuksen) kokonaiskuva ja palautteen tuottaman tiedon merkityksiä laitoksen kehittämisessä.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja oppiaineiden vastuuhenkilöt</p> <p>MITEN: Useita mittareita (ks. esim. liite 1.) + / opetusansioista saadut palkinnot / opinnäytetöiden saamat palkinnot</p> <p>MILLOIN: a) periodeittain, b) 2-3 vuoden välein, c) 2-3 kertaa vuodessa, d) opiskelijoiden aloitteesta + tarvekohtainen harkinta, e) tilanteen ja tarpeen mukaan (hyödynnetään rekryn tietoja vuosittain), f) syksyisin itsearvioinnin yhteydessä, g) tarpeen ja tilanteen mukaan ja h) 1-2 kertaa vuodessa.</p>

A.5. Opetusmetodien monipuolisuuden ylläpitäminen	<p>MITÄ: Sovelletaan räätälöityä, tarve- ja ongelmalähtöistä opetusfilosofiaa eli sovelletaan monipuolisia kuhunkin kurssiin ja tarpeeseen sopivia opetusmuotoja laitoksella laajasti jaetun opetusfilosofian pohjalta. Tässä hyödynnetään opettajien pedagogisen koulutuksen tuottamia ideoita ja opettajien vertaiskeskusteluja.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto, oppiaineiden vastuuhenkilöt ja opettajat</p> <p>MITEN: Erilaisten käytössä olevien opetusmenetelmien kuvaaminen</p> <p>MILLOIN: Opetussuunnittelun yhteydessä kahden vuoden välein</p>
A.6. Opetuksen rakentuminen kansainvälisesti korkeatasoisen tutkimuksen vaaraan	<p>MITÄ: Vaalitaan tutkimuksen ja opetuksen yhteyttä varmistamalla, että a) kaikilla opetushenkilöstöön kuuluvilla on aikaa ja mahdollisuuksia myös tutkimukseen. Lisäksi b) etsitään jatkuvasti rahoitusta tutkimusprojekteille ja c) tarjotaan jatko-opiskelijoille mahdollisuuksia osallistua opetukseen.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja oppiaineiden vastuuhenkilöt</p> <p>MITEN: Opettajien tutkimukseen käyttämän työajan osuus kokonaistyöajasta</p> <p>MILLOIN: a) Kerran vuodessa työsuunnitelmien laadinnan yhteydessä (harkitaan uudestaan SoleCris –järjestelmän käyttöönoton myötä), b ja c jatkuvasti.</p>
A.7. Opiskelijoiden henkilökohtaisen ohjauksen mahdollistaminen	<p>MITÄ: Varmistetaan, että opiskelijoilla on mahdollisuus saada henkilökohtaista ohjausta opintojen eri vaiheissa. Pidetään huoli, että sisäänotto on sopivassa suhteessa opettajien määrään ja että kursseilla ryhmäkoko on kurssin tavoitteet huomioon ottaen sopiva. Luodaan avoin ja keskusteleva ilmapiiri, joka mahdollistaa luontevien ohjaussuhteiden syntymisen.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja oppiaineiden vastuuhenkilöt</p> <p>MITEN: Opiskelijapalaute</p> <p>MILLOIN: Kaksi kertaa vuodessa yleisen palautekeskustelun yhteydessä</p>
A.8. Oppiaineiden välisen yhteistyön tiivistäminen	<p>MITÄ: Hyödynnetään oppiaineiden välistä yhteistyötä entistä monipuolisemman opetustarjonnan luomisessa. Tässä tärkeimpiä keinoja ovat kurssien ottaminen opetusohjelmiin yli oppiainerajojen, yhteisten pysyvien kurssien toteuttaminen ja yhteiset erikoiskurssit, seminaarit yms.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja oppiaineiden vastuuhenkilöt</p> <p>MITEN: Yhteisten kurssien, seminaarien ja muiden yhteistyössä toteutettujen opetustapahtumien määrä</p> <p>MILLOIN: Opetussuunnittelun yhteydessä kahden vuoden välein</p>

A.9. Laajan tohtorikoulutuksen ylläpitäminen ja kehittäminen	<p>MITÄ: Hyödynnetään tohtorikoulutuksessa neljän tason tarjontaa: a) kansainvälisten ja kansallisten tutkijakoulujen ja verkostojen tarjonta, b) yliopiston, tiedekunnan ja laitoksen tarjonta, c) oppiaine- ja tutkimusryhmäkohtainen tarjonta ja d) henkilökohtainen ohjaus.</p> <p>Arvioidaan tohtorikoulutusta kokonaisuutena ja varmistetaan, että eri osioista muodostuu mahdollisimman systemaattinen kokonaisuus. Osallistutaan tutkijakoulujen kehittämiseen (esim. YHTYMÄ).</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja tutkimusryhmien vetäjät</p> <p>MITEN: Valmistuneiden tohtorien määrä vuosittain / jatko-opiskelijoilta saatu palaute</p> <p>MILLOIN: Vuosittain</p>
A.10. Työmarkkinavalmiuksien kehittäminen	<p>MITÄ: Tuetaan sekä laitokselta valmistuvien maisterien että tohtorien työmarkkinavalmiuksien kehittymistä seuraamalla laitoksen alumnien työtilannetta ja työmarkkinoilla tarvittavien kykyjen muutosta ajassa a) rekrytointipalvelujen tuottamien tietojen, b) alumnipäivillä käytyjen keskustelujen, c) tapauskohtaisen tiedon hankinnan (esim. tohtorina työelämään projekti), d) tutkimustiedon ja e) henkilökohtaisten kontaktien avulla.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja oppiaineiden vastuhenkilöt</p> <p>MITEN: Maisterien ja tohtorien työllisyysaste (vuosi valmistumisesta ja viisi vuotta valmistumisesta) / sijoittuminen ammattia vastaavaan työhön (rekryn tiedot)</p> <p>MILLOIN: a) vuosittain, b) kahden vuoden välein, c) tarvittaessa, d) jatkuvasti ja e) tilanteen mukaan</p>
<p>B. TUTKIMUS</p> <p><i>PÄÄTAVOITTEET: a) Tuottaa akateemisesti korkeatasoista tutkimusta, b) vakinnuttaa yhdyskuntatieteiden laitoksen asema Suomen johtavana kunta-, ympäristö- ja aluetutkimuksen keskuksena sekä c) vahvistaa laitoksen kansainvälisiä yhteyksiä tutkimuksen painopistealueilla.</i></p>	
B.1. Tuottaa akateemisesti korkeatasoista tutkimusta	<p>MITÄ: Kehitetään laitosta tieteellisesti vahvana tutkimusyhteisönä. Tärkeimmät keinot ovat: a) panostetaan menetelmäkoulutukseen ja opinnäytetöiden ohjaukseen opintojen jokaisessa vaiheessa, b) mahdollistetaan kaikkien opettajien tutkimustoiminta, c) etsitään systemaattisesti täydentävää rahoitusta ja d) yhdistetään jatko-opiskelijoiden tutkimusintressit tutkimusprojekteihin ja päinvastoin.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja tutkimusprojektien johtajat</p> <p>MITEN: Tieteellisten julkaisujen määrä SA:n jaottelun mukaan / tieteellisten julkaisujen määrä suhteutettuna tutkimushenkilöstöön / täydentävän rahoituksen määrä / täydentävän rahoituksen osuus budjetista / SA:n rahoituksen määrä / kutsutut (key-note) esitelmät kansainvälisillä foorumeilla / tieteellisten esitelmien määrä kansallisilla ja kansainvälisillä foorumeilla</p> <p>MILLOIN: Vuosittain kevättalvella toimintakertomuksen koostamisen yhteydessä</p>

<p>B.2. Vakiinnuttaa yhdyskuntatieteiden laitoksen asema Suomen johtavana kunta-, ympäristö- ja aluetutkimuksen keskuksena</p>	<p>MITÄ: Aseman vakiinnuttaminen ja ylläpitäminen perustuu siihen, että tutkimuksen ja koulutuksen taso kyetään pitämään korkeana. Lisäksi olennaista on luoda edellytykset laitoksen henkilökunnan aktiiviselle osallistumiselle omien alojensa kansallisten ja kansainvälisten tieteellisten yhteisöjen toimintaan. Lisäksi varmistetaan, että laitos osallistuu aktiivisena kumppanina tutkijakoulujen, tieteellisten seurojen ja verkostojen sekä tieteellisten jouliaalien yms. toimintaan ja kehittämiseen. Vahvistetaan edelleen yhteistyötä tiedon hyödyntäjien kanssa.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto</p> <p>MITEN: Vastaväitösten määrä / väitöskirjojen esitarkastusten määrä / lausunnot virantäydyksissä (määrä) / osallistuminen tieteellisten seurojen ja jouliaalien johtotehtäviin</p> <p>MILLOIN: Vuosittain kevättalvella toimintakertomuksen koostamisen yhteydessä</p>
<p>B.3. Tiivistetään laitoksen kansainvälisiä yhteyksiä entisestään tutkimuksen painopistealueilla.</p>	<p>MITÄ: Vahvistetaan laitoksen kansainvälistä asemaa a) osallistumalla aktiivisesti kansainvälisten tutkimusprojektien suunnitteluun ja toteutukseen, b) luomalla henkilökunnalle mahdollisuuksia osallistua kansainvälisten tieteellisten seurojen ja jouliaalien johtamiseen, c) kannustamalla tutkijoita julkaisemaan kansainvälisillä foorumeilla ja c) luomalla edellytyksiä tutkijavaihdolle ja vierailuille.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto ja tutkimusprojektin vastuuhenkilöt</p> <p>MITEN: Kansainvälisten tutkimusprojektien määrä / ulkomaisen tutkimusrahoituksen määrä / kansainvälisten julkaisujen määrä (erityisesti referoidut julkaisut) / osallistuminen kansainvälisten tieteellisten seurojen ja jouliaalien johtamiseen (määrä) / kansainvälisten asiantuntija- ja luottamustehtävien määrä / ulkomaisen virantäydytyslausuntojen määrä / kansainvälisten vastaväitösten ja väitöskirjojen esitarkastusten määrä</p> <p>MILLOIN: Vuosittain kevättalvella vuosikertomuksen koostamisen yhteydessä</p>
<p>C. YHTEISKUNNALLINEN VUOROVAIKUTUS</p>	
<p>C.1. Tuottaa yhteiskunnallisesti relevanttia tutkimustietoa sekä tutkimukseen perustuvia yhteiskunnallista kehittämistä tukevia näkemyksiä.</p>	<p>MITÄ: Vaikka yhdyskuntatieteiden laitoksen toiminta perustuu akateemisesti vahvaan tutkimukseen, tulee sen tutkimustoiminnalla olla vahva kytkös ympäröivään yhteiskuntaan. Laitos kannustaa laitoksen henkilökuntaa osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Lisäksi ylläpidetään ja vahvistetaan tutkimusprojektien kautta syntyviä vahvoja yhteiskunnallisia yhteyksiä.</p> <p>KUKA: Laitoksen johto</p> <p>MITEN: Asiantuntijaluentojen määrä / asiantuntijatehtävien määrä / asiantuntemukseen perustuvien luottamustehtävien määrä (pl. poliittiset, harrastukseen liittyvät yms. luottamustehtävät) [tässä käytettävät mittarit täsmentyvät kun OPM ja yliopisto ovat tehneet omat linjauksensa].</p> <p>MILLOIN: Vuosittain kevättalvella toimintakertomuksen koostamisen yhteydessä</p>

D. TALOUS JA JOHTAMINEN

D.1. Varmistaa, että laitos tarjoaa mahdollisimman hyvän toimintaympäristön tutkimukselle, oppimiselle ja yhteiskunnalliselle vuorovaikutukselle	MITÄ:	Ollakseen laadukkaita tutkimus ja opetus tarvitsevat vakaan toimintaympäristön. Laitoksen johdon tehtävänä on huolehtia toiminnan pitkäjänteisyydestä ja johdonmukaisuudesta ja siitä, että henkilökunnalla on mahdollisuus vastata heihin kohdistuneisiin odotuksiin.
	KUKA:	Laitoksen johto ja amanuenssi
	MITEN:	Budjettirahoituksen määrä / täydentävän rahoituksen määrä (jaoteltuna rahoittajatyypeittäin) ja osuus budjetista / henkilötyövuosien määrä / menot kululajeittain
	MILLOIN:	Vuosittain toimintakertomuksen koostamisen ja tilinpäätöksen valmistumisen yhteydessä

LIITE 1. Yhdyskuntatieteiden laitoksen osuus vuonna 2006 Tampereen yliopiston ja Kauppa- ja hallintotieteiden tiedekunnan tuotoksista suhteutettuna perusresursseihin (kokonaisbudjetti-rahoitus, menot ja professorit) [tämä taulukko on esimerkki siitä, miten tilastoja käytettiin syksyllä 2007. Vuoden 2008 kevään ja kesän aikana tilastoanalyysiin liitetään mukaan toimintaker- tomuksiin vuosien varrella kerättyä tietoa pidemmän aikavälin tilastollista tarkastelua varten]

<i>Yhdyskuntatieteiden laitoksen osuus...</i>	<i>Tampereen yliopistosta</i>	<i>KAHA tiedekunnasta</i>
Tay:n opetusta antavien yksikköjen kokonaisbudjettirahoituksesta	2,4 %	18,6 %
Tay:n menoista	1,5 %	
Professoreista	2,3 %	14,4 %
Opetushenkilöstöstä	1,8 %	15 %
Muusta henkilöstöstä	0,6 %	
Tohtoritutkinnoista	8,7 %	60,0 %
Esitelmistä	6,8 %	47,4 %
Vastaväittäjyyksistä (2005)	5,7 %	55,6 %
Jatko-opiskelijoista	5,5 %	27,0 %
SA:n rahoituksesta	5,1 %	51,7 %
Väitöskirjojen esitarkastuksista (2005)	4,7 %	41,2 %
Tutkimushenkilöstöstä	4,1 %	28,5 %
Lausunnoista virantäytöissä (2005)	3,5 %	18,5 %
Kaikista opiskelijoista	3,4 %	16,8 %
Perustutkinnoista	2,7 %	12,1 %
Kaikista julkaisuista	2,5 %	25,4 %
Opintoviikoista	2,0 %	10,5 %
Ulkopuolisesta rahoituksesta	1,6 %	40,1 %
Referoiduista artikkeleista	1,2 %	18,8 %
Ulkomailla julkaistuista referoiduista artikkeleista	0,9 %	21,4 %